

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno diplomanta/tky:	Jiřina Pavlovičová
Název práce:	Otroctví v římském právu
Rozsah práce:	61 stran textu + IX stran barevných příloh
Počet poznámek pod čarou:	Více než 163
Datum odevzdání práce:	duben 2023
Univerzita:	Západočeská Univerzita v Plzni
Fakulta:	Fakulta právnická
Katedra:	Katedra právních dějin
Autor posudku:	doc. JUDr. Petr Dostálík, Ph.D.

K práci, kterou jsem vedl jako práci diplomovou uvádím následující:

Diplomantka si zvolila velmi pěkné téma, třebaže nikterak originální. Předložená práce má velmi pěknou strukturu - autorka nejprve zkoumá historie institutu otroctví v rámci starověkého Říma. V dalších kapitolách se pak zabývá vznikem otroctví, právním a sociálním postavením otroků v římské společnosti a zánikem otroctví (v této pasáži se drží jednotlivých způsobů zániku otroctví - tedy *manumissio* v římském právu). Nejvíce "právní" je tedy kapitola, věnovaná zániku otroctví, kapitola čtvrtá. Práce je doplněna ilustrativní obrazovou přílohou. Na tomto místě je třeba autorku upozornit, že při užití obrazové dokumentace je třeba věnovat pozornost ochraně autorských práv.

Práce splňuje formálně kladené na tento typ kvalifikační práce - má dostatek odborné literatury, včetně cizojazyčné, i dostatečný poznámkový aparát. Autorku je pouze třeba upozornit, že pokud chceme v úvodu citovat Aristotela a vypadat jako vzdělanec (což se daří, citát je pěkný), pak je vhodné spíše uvést dílo, ve kterém se tento Aristotelův výrok dochoval, a ne odkaz na internetovou stránku z citáty. Práce také trpí několika drobnými překlepy, které mohou čtenáře mást (namísto *Novelles Novels*, apod.)

Všechny kapitoly jsou velmi čtivě a přehledně zpracovány, s využitím tuzemské i zahraniční romanistické i historické literatury. Je třeba ocenit, že v případě první kapitoly se autorka drží skutečně právních dějin, kdy pracuje s prameny, které dokládají existenci a formu otroctví v archaickém římském právu (*lex Aquilia*, *Zákon XII desek*). Práci je možno vytknout, že autorka pracuje (třebaže kvalitně), pouze se sekundární literaturou. Tak se o narození z matky otrokyně podle právníka Gaia nedozvídáme z jeho Institucí (přestože jsou

dochovány a přeloženy do češtiny), ale z citace W. W. Bucklanda. Velmi pěkně je zpracována kapitola o životě otroků, kde jsou představeny jednotlivé jejich typy (otrok zemědělský, sexuální, apod.). I v rámci této kapitoly jsou probírány jednotlivé instituty římského práva, např. *peculium a actio de in rem verso*.

Závěrem mohu shrnout, že práce je velmi zdařilá, doporučuji ji k obhajobě a v případě úspěšné obhajoby navrhuji známku výborně.

K obhajobě navrhuji otázky k diskuzi

1. Jednání otroka ve prospěch jeho pána (institut *pekulia a actio de in rem verso*).
2. *Manumissio per testamentum* - formy, účinky a právní význam

V Přerově, dne 3.5. 2023

doc. JUDr. Petr Dostálík, Ph.D